

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES

VAN

DU

27-03-2000

27-03-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Maandag 27 maart 2000

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN - COM 158

Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het landbouwhervormingsbeleid in Zimbabwe" (nr. 1372)

5

sprekers : **Luc Sevenhans, Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Samengevoegde mondelinge vragen van mevrouw Leen Laenens en de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "een VN-inlichtingenrapport" (nrs. 1374 en 1408)

6

sprekers : **Leen Laenens, Luc Sevenhans, Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de situatie in het oosten van Congo" (nr. 1404)

8

sprekers : **Leen Laenens, Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Sommaire

Lundi 27 mars 2000

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES COM 158

Question orale de M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la politique de réforme agraire du Zimbabwe" (n° 1372)

5

orateurs : **Luc Sevenhans, Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

Questions orales jointes de Mme Leen Laenens et M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "un rapport d'information des Nations unies" (nos 1374 et 1408)

6

orateurs : **Leen Laenens, Luc Sevenhans, Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

Question orale de Mme Leen Laenens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation dans l'est de la République démocratique du Congo" (n° 1404)

8

orateurs : **Leen Laenens, Louis Michel**, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

RÉUNION PUBLIQUE DU
LUNDI 27 MARS 2000

De vergadering wordt geopend om 14.40 uur door de heer **Geert Versnick**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 14.40 heures par M. **Geert Versnick**, président.

Mondelinge vraag van de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het landbouwhervormingsbeleid in Zimbabwe" (nr. 1372)

Question orale de M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la politique de réforme agraire du Zimbabwe" (n° 1372)

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal eerst even de historiek schetsen. In 1980 nam Zimbabwe een start en het zag ernaar uit dat de overgang van een blank minderheidsregime naar een zwart meerderheidsregime goed zou verlopen. De verkozen president Mugabe zwakte zijn radicale politiek wat af en wenste samen te werken met de blanken in zijn land en met zijn concurrent Josuah N'Komo.

Spijtig genoeg was die prille vrede maar heel broos. Na enkele maanden ontstond er al een discussie tussen hem en zijn collega-minister N'Komo. Daar zijn enorme moordpartijen uit voortgevloeid. Ik herinner u bijvoorbeeld aan de strijd in Matadeleland.

Het gevolg van de jarenlange burgeroorlog was dat Mugabe er bevestigd werd als president. Het is dus een verkozen president. In 1992 nam het Zimbabwaanse Parlement een landhervormingswet aan die ongeveer 5,5 miljoen hectaren land van de blanke boeren moest overhevelen naar de zwarte boeren. Dit stuitte uiteraard op verzet bij de blanke Zimbabwanen. Er waren namelijk afspraken gemaakt en die werden niet nagekomen.

De zogenaamde hervorming begon in 1993 met de onteigening van een 70-tal grote boerderijen. In 1994 bleek al dat de grote boerderijen die de regering ontei-

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

OPENBARE VERGADERING VAN
MAANDAG 27 MAART 2000

gende niet in handen kwamen van de landloze zwarte boeren, maar gewoon verdeeld werden onder ministers, parlementsleden en hoge functionarissen. Er barstte toen een enorme storm van protest los en president Mugabe heeft toen voor 70% alle onteigeningen ongedaan gemaakt omdat hij te veel internationale kritiek kreeg.

Deze actie luidde echter de neerwaartse spiraal van de Zimbabwaanse economie in. President Mugabe is niet de persoon om zich bij zoiets neer te leggen. Onder zijn leiding poogde de regering enkele weken geleden via een referendum een nieuwe grondwet te laten goedkeuren. Een van de punten was dat hij zou voorzien dat de grond van de blanke Zimbabwaanse boeren zonder vergoeding zou afgenomen worden en gegeven worden aan zwarte Zimbabwaanse boeren.

Mugabe had ook nog een aantal andere zaken. Het was niet enkel daar op gericht. Hij wou ook de rechten van de vrouw terugschroeven en dat is toch niet onbelangrijk.

De Zimbabwaanse bevolking heeft tegen dit ontwerp van de nieuwe grondwet gestemd en dat stemt me uiteraard zeer hoopvol. Het was voldoende bekend dat vooral op het vlak van de landbouwhervorming men weinig te verwachten had. In het verleden was het steeds mis gelopen en zag er nu niet naar uit dat het veel beter zou worden. Het enige wat ik me nog herinner van de vorige hervorming was dat de honger toenam en de voedselproductie stagneerde.

President Mugabe kan deze nieuwe nederlaag niet slikken. Daarom laat hij toe dat de leden van zijn partij een 100-tal boerderijen bezetten. Er komt uiteraard protest. De minister van Binnenlandse Zaken heeft reeds opgeroepen om de bezetting ongedaan te maken, maar in praktijk gebeurt er niets. President Mugabe heeft daar het voortouw genomen en heeft uitdrukkelijk gesteld dat de blanken moesten leren dat de grond aan de zwarten toebehoort.

Luc Sevenhans

Ik wens erop te wijzen dat het meestal over families gaat die soms al 100 jaar in het land aanwezig zijn en Zimbabweansen zijn geworden met de anderen. Men kan daar dus niet meer spreken van een koloniale bezetting. Er moet dus duidelijk stelling genomen worden.

De Europese Unie en Groot-Brittannië hebben tegen deze gang van zaken al geprotesteerd. President Mugabe betitelde de Britse regering dan als een bende homofiele bandieten. Weinig diplomatische taal voor een president.

Ik moet de minister er toch niet op wijzen dat als u wilt dat de regio daar gaat stabiliseren, we niet kunnen goedkeuren dat een land zijn eigen economie naar de bliksem dreigt te helpen. De laatste tijd immigreren al een aantal blanke Zimbabweansen en de catastrofale gevolgen voor de economie beginnen meer en meer voelbaar te worden. Zelfs na twintig jaar zwart bewind zorgen de blanke Zimbabweansen nog voor 75% van de oogst. Zij zorgen op die manier voor 30% van de buitenlandse inkomsten. Dit om u te situeren dat dit een ernstige zaak is.

Aangezien u als minister van Buitenlandse Zaken recent nog op bezoek bent geweest bij uw collega in Zimbabwe, hebt u misschien over deze zaken gesproken. Anders zou ik toch willen informeren of u de mogelijkheid ziet om dit op de agenda te plaatsen. Ik zou van u ook willen horen hoe u deze evolutie plaatst in het algemene klimaat in Centraal-Afrika.

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, collega Sevenhans, de kwestie van de landbouwgebieden van blanke Zimbabweansen werd tijdens het onderhoud op donderdag 16 maart 2000 tussen de Zimbabweaanse president Mugabe en mijzelf niet besproken.

U zult begrijpen dat gezien het delicate karakter van dit probleem dat tot de interne aangelegenheden van Zimbabwe behoort - met uitzondering van de eigenaars van deze landbouwgebieden die de Britse nationaliteit hebben - deze kwestie veeleer vanuit een Europese invalshoek kan worden benaderd.

De Belgische regering heeft zich daarom ingeschreven in de diverse demarches van de Europese Unie bij de Zimbabweaanse autoriteiten in verband met deze kwestie. Zo heeft in februari van dit jaar de Trojka in Harare op het niveau van de secretaris-generaal van het Zimbabweaanse ministerie van Buitenlandse Zaken stappen ondernomen inzake de internationale aspecten van deze affaire.

In maart van dit jaar, amper een maand later, ondernam de Trojka een nieuwe demarche, deze keer op het niveau van de vice-president, en begeleid door een verklaring

van de Europese Unie over de kwestie. Tegelijkertijd werden in de Europese hoofdsteden de Zimbabweaanse ambassadeurs geconvoceerd om er bij hen op aan te dringen dat de Zimbabweaanse regering de wet zou respecteren.

Deze problematiek maakt het onderwerp uit van een rechtszaak ingeleid door de Vereniging van Zimbabweaanse Landbouweigenaars bij het Zimbabweaanse Hooggerechtshof. De Zimbabweaanse politie lijkt intussen niet over te gaan tot het uitvoeren van de besluiten van dit Hooggerechtshof teneinde de evacuatie van de boerderijen te realiseren. Men gebruikt daarvoor het argument dat dit oncontroleerbare wanorde zou veroorzaken en dat het probleem veeleer politiek is.

De Belgische regering en haar Europese partners zullen niet nalaten deze zaak op de voet te volgen.

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord en voor de aandacht die hij aan het probleem besteedt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van mevrouw Leen Laenens en de heer Luc Sevenhans aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "een VN-inlichtingenrapport" (nrs. 1374 en 1408)

Questions orales jointes de Mme Leen Laenens et M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "un rapport d'information des Nations unies" (n°s 1374 et 1408)

Mevrouw **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de aanleiding van mijn vraag is u welbekend : het gevolg van de genocide in Rwanda.

Ik heb zelf gemerkt dat u tijdens uw diplomatieke reizen in de regio op een actieve wijze wilt bijdragen aan de zoektocht naar vrede in de complexe oorlog die daar woedt. Begin april zult u naar Rwanda en Burundi reizen en in Rwanda zult u president Kagame ontmoeten. Er zijn hierover al vragen gesteld aan collega's van u, maar nog niet aan u rechtstreeks. Ik zou u vooral enkele vragen willen stellen over het VN-inlichtingenrapport dat de Canadese krant National Post heeft bekend gemaakt.

Wordt dit dossier door België opgevolgd op VN-niveau ? Welke status heeft dit VN-rapport en waarom is het destijds niet openbaar gemaakt ? Hoe geloofwaardig acht u de bewering in het rapport dat Kagame achter de aanslag zou zitten ? Zult u de VN om opheldering en

Leen Laenens

openbaring vragen ? Welke betekenis heeft, mede in dit licht, de aankondiging van de secretaris-generaal van de VN dat de VN nieuwe onderzoeken gaat starten naar de toedracht van de gebeurtenissen in Rwanda ? Zijn de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken zich bewust van de mogelijke politieke implicaties van dit rapport in termen van de geloofwaardigheid van het FPR, van president Kagame en van de verantwoordelijkheid van het Westen ?

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb deze vraag reeds aan minister Flahaut en eerste minister Verhofstadt gesteld, die er uitgebreid op hebben gereageerd. Mevrouw Laenens weet dat blijkbaar niet. Dat is spijtig, want een deel van haar vragen zijn uitdrukkelijk beantwoord door de heer Verhofstadt.

De heer Verhofstadt heeft zich geïnformeerd over dat beruchte VN-rapport. Er blijkt geen VN-rapport te bestaan. Waarschijnlijk zou het rapport afkomstig zijn van mevrouw Del Ponte van het Rwanda-tribunaal. De heer Flahaut verklaarde dat er inderdaad een rapport bestaat. Hij is zich er ook van bewust dat het ernstige gevolgen kan hebben voor onze relaties en ook voor onze toekomstige reis naar Rwanda. Premier Verhofstadt was zich ook van de ernst van de zaak bewust. Hij vond het immers ernstig genoeg om er vorige week persoonlijk voor naar het parlement te komen om erover te praten. De zaak moet volgens hem snel worden opgehelderd omdat het, indien het verhaal klopt, vuurwerk kan opleveren. Dat kan momenteel door geen enkele bron worden bevestigd. Er schijnen al enkele jaren denkpistes te bestaan die wijzen op een eventuele betrokkenheid van premier Kagame. Ik heb dit weekeinde vernomen dat het nu zelfs president Kagame zou zijn. Kunt u dat even toelichten ? Kan het ontslag van president Bizimungu een evolutie in deze zaak teweegbrengen of zou het een bijkomend probleem voor de Belgische regering kunnen veroorzaken ? Ik heb begrepen dat de eerste minister er een privé-bezoek zou willen brengen ? Dit begint stilaan een gênante zaak te worden. Daarom zou ik vooral iets meer willen vernemen over de recente ontwikkelingen in verband met de heer Bizimungu. Wat gaat u ermee aanvangen ? Ik vind dat deze zaak ernstig moet worden herbekeken. We kunnen de volledige regeringstop toch niet op privé-bezoek sturen naar Rwanda. In Centraal-Afrika zal men dat gebaar immers niet zo opvatten. Ik ken uw bezorgdheid in verband met Centraal-Afrika, en ik kan u daarin voor een belangrijk gedeelte volgen. Ik heb er alle begrip voor dat u deze problematiek op de agenda hebt gezet. Ik ben alleen bezorgd over de aanpak. Ik krijg steeds meer de indruk dat u hier aan kunst- en vliegwerk doet. Er is blijkbaar een serieuze revolutie bezig in

Rwanda. De voorzitter van het parlement is gaan lopen, één van de rechtstreekse medewerkers van Bizimungu is vermoord en nu is Bizimungu weg. Men moet dat ernstig onderzoeken voor we naar ginder gaan.

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn departement volgt, via onze permanente missie bij de Verenigde Naties te New York, onze ambassades te Den Haag, Kigali en Dar es Salaam, nauwgezet iedere informatie betreffende onderzoeken inzake de Rwandese genocide van 1994 in het kader van het Internationaal Straf Tribunaal voor Rwanda.

Het rapport waarnaar het geachte lid verwijst is hogue-naamd geen rapport van het VN-secretariaat. Het artikel verschenen in de Canadese krant "National Post" van 1 maart 2000, onder de titel "Explosive leak on Rwanda Genocide" en van de hand van een journalist, Steven Edwards, verwijst naar een rapport of memorandum dat door niet nader genoemde personen zou zijn overhandigd aan het Rwanda Tribunaal voor verder onderzoek. In vragen van de pers over deze zaak, heeft de VN-woordvoerder steeds doorverwezen naar het Internationaal Straf Tribunaal voor Rwanda, en het bestaan van het rapport noch ontkend, noch bevestigd. Rechtstreekse navraag door ons land verricht bij de woordvoerder van het Internationaal Straf Tribunaal voor Rwanda leverde voorsnog geen verdere toelichting op. Het Tribunaal volgt een strikt beleid om geen commentaar te geven over het al dan niet bestaan van bepaalde onderzoeken, noch over aan gang zijnde onderzoeken waarover informatie naar de pers zou zijn uitgelekt.

Het is mij derhalve, in het huidig stadium, onmogelijk de credibiliteit van de aantijgingen uit het rapport in te schatten, maar onze betrokken diplomatieke posten hebben opdracht deze zaak van nabij te blijven volgen.

Op 8 maart 2000 kondigde secretaris-generaal Kofi Annan officieel aan dat hij een studie heeft aangevraagd over VN-vredesoperaties in het algemeen, zulks in opvolging van het VN-rapport over Srebrenica en het Carlson Rapport over Rwanda. Een onderzoekspanel van een tiental topambtenaren, diplomaten en experts inzake vredeshandhaving gaat lessen trekken uit beide ervaringen en concrete aanbevelingen opstellen die de fouten uit het verleden moeten voorkomen.

Gezien noch het bestaan zelf, noch de aantijgingen die erin zouden voorkomen, kunnen getoetst worden aan de waarheid, is het voorbarig te speculeren over de mogelijke politieke implicaties ervan.

Tot slot heb ik het ontslag van de Rwandese president Bizimungu vernomen, evenals de goedkeuring van dit ontslag door het Rwandese Parlement.

Het geplande bezoek van de Belgische regering aan Rwanda komt niet in het gedrang.

Mevrouw **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de minister, u hebt een bevestigend noch een ontkenkend antwoord verstrekt. Dit betekent dat de accurate opvolging van de verschillende ambassadeurs hier zeker op zijn plaats zou zijn.

De heer **Luc Sevenhans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik herinner de minister eraan dat de eerste minister heeft verklaard dat hij dit rapport zal laten onderzoeken en het parlement eventueel bijkomende informatie zal verstrekken. Ik neem aan dat u dit ook zult doen. Natuurlijk weet ik dat wij ons niet kunnen uitspreken over de aanwijzing van een president in een land. Deze evolutie baart mij, en wellicht u ook, zorgen. Ik hoop dat u hiermee rekening zult houden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Leen Laenens aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de situatie in het oosten van Congo" (nr. 1404)

Question orale de Mme Leen Laenens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation dans l'est de la République démocratique du Congo" (n° 1404)

Mevrouw **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zowel vanuit Kinshasa als via een aantal mensen die rechtstreekse contacten hebben met NGO's in streek, werd mij gesignaleerd dat de situatie voor de bevolking in de oostelijke strook van Congo onhoudbaar aan het worden is. Zowel in het Noorden, in de streek waar de rebellen met steun van Oeganda opereren, als in de regio's rond Goma en Bukavu waar de rebellen de steun krijgen van Rwandese troepen, alsook in Uvira waar Burundese troepen zich in de strijd mengen, zit de lokale bevolking constant tussen de strijdende partijen in.

Niemand heeft het enorme gebied volledig onder zijn controle. De rebellen slagen er niet in zich bij de bevolking te legitimeren. Heel wat jongeren vinden geen uitkomst in reguliere economische activiteiten en voelen zich aangetrokken tot de Mayi-Mayi-beweging.

De actoren van de civiele maatschappij nemen het op voor de bevolking en roepen op tot gewelddoos verzet tegen de situatie van bezetting, geweld en misbruik, die reeds veel te lang duurt. Het ongenoegen bij de bevolking neemt toe. Dit vertaalt zich in deelname aan acties zoals het lamleggen van alle activiteit, de zogenaamde

"ville morte", die gestart vanuit Bukavu ook navolging gekend hebben in Goma en Uvira. De spanning in de regio stijgt. Er wordt gevreesd dat het ongenoegen kan omslaan in ongecontroleerd geweld.

Vandaar ook de vraag aan de internationale gemeenschap om dringend volgende tussenkomsten te overwegen : een stevige aanwezigheid van UNO-waarnemers in deze regio, belangrijke steun met humanitaire hulp, die beschermd wordt door een internationale interpositie-macht, steun aan kleinschalige, lokale verzoenings-initiatieven, bescherming bieden aan de leiders van de civiele maatschappij, die de bevolking ondersteunen in hun initiatieven om te overleven in hun verzet tegen de onrechtmatige bezetters van het Congolese grondgebied.

Kan België niet meer uitgesproken aanwezig zijn in de VN en is het niet mogelijk deze thema's op de agenda van uw nakend bezoek aan Rwanda te plaatsen ?

Minister **Louis Michel** : Mijnheer de voorzitter, net zoals mevrouw Laenens ben ook ik bezorgd over de toestand in het oosten van de Democratische Republiek Congo.

Deze toestand vereist trouwens de bijzondere aandacht en dringende initiatieven vanwege de Internationale Gemeenschap.

De Belgische deskundigen die tijdens de week van de Consultatie van de Belgische Expertise over Centraal-Afrika hun visie mededeelden, waren over deze kwestie zeer duidelijk en eenstemmig. De huidige toestand in het oosten van Congo en meer bepaald in de twee Kivu's, is dramatisch en er komt inderdaad geen einde aan de verkommering aldaar.

Dit vereist en rechtvaardigt een interventie van de Internationale Gemeenschap.

Zoals door mevrouw Laenens werd beschreven, genieten de rebellen geen enkele legitimiteit in de ogen van de lokale bevolking. Inmiddels organiseerde het gewapend verzet zich en sloot het zich aan bij de Mayi-Mayi-krijgers. De jonge generatie van deze streek neemt hierdoor niet meer deel aan productieve activiteiten.

De politieke, economische en sociale desorganisatie van deze streek, evenals de groeiende haat, zijn stof voor nog meer toekomstige conflicten en kunnen uitmonden op oncontroleerbare situaties.

Tijdens mijn recente reis naar DR Congo sprak ik zeer duidelijk de bezorgdheid van België uit over de catastrofale humanitaire toestand in deze regio. Het is ook een van de aspecten waarop ik de nadruk zal leggen wanneer ik aan mijn Europese collega's de Belgische evaluatie zal meedelen van de Week over Centraal-Afrika en van mijn bezoeken aldaar.

Louis Michel

Wat de initiatieven betreft die de Internationale Gemeenschap zou moeten overwegen en die door België moeten worden aangemoedigd, vermeldde de spreker in het bijzonder de rol die een internationale vredesmacht zou kunnen spelen om de humanitaire hulp en de steun aan de NGO's of lokale initiatieven te beschermen.

België is voorstander van het sturen van een geloofwaardige VN-vredesmacht naar de betrokken regio. Wij zijn geen lid van de Veiligheidsraad, maar tijdens de speciale zitting over het conflict in Congo, in januari van dit jaar, had ik de gelegenheid om in die zin te pleiten. In opvolging van dit debat werd op 24 februari de resolutie 1291 door de Veiligheidsraad aangenomen. Daarin wordt het mandaat van de MONUC tot augustus 2000 verlengd, evenals de versterking ervan, door het sturen van ongeveer 5 000 militairen, waaronder 500 waarnemers.

De resolutie bepaalt onder andere in artikel 7g, dat de MONUC het mandaat heeft om, en ik citeer : "de weg te banen voor humanitaire hulp en om op het respect voor de mensenrechten toe te zien, in nauwe samenwerking met de instellingen van de Verenigde Naties en de NGO's".

Inzake de hulp aan NGO's, het nemen van lokale initiatieven en wat de stuwende krachten binnen de civiele maatschappij betreft, komt het aan de heer Boutmans toe om een gedetailleerd antwoord te verstrekken.

Ik sta erop de grote principes te herhalen die de Belgische initiatieven in DR Congo op dat vlak schragen, zoals de diplomatieke inspanningen om de Internationale Gemeenschap te mobiliseren. Wel wens ik te benadrukken dat het welzijn van de lokale bevolking op de eerste plaats komt als ultieme doelstelling van onze acties, net zoals de evenwichtige verdeling van de Belgische humanitaire hulp teneinde de bevolking van de regio onder regeringscontrole en de regio in handen van de rebellenbewegingen, niet aan hun lot over te laten.

Voorts is België actief om de Europese partners te mobiliseren om op te treden tegen de onderdrukking van de civiele maatschappij in Kivu. In dat verband denk ik bijvoorbeeld aan het steunen van de verklaring van de Unie ter verdediging van Monseigneur Kataliko.

Ten slotte, wat mijn bezoek aan Rwanda betreft van begin april, kan ik u verzekeren dat ik het probleem van de schendingen van het internationaal humanitair recht in Kivu met de Rwandese overheden zal aankaarten. De aanwezigheid van hun soldaten en hun invloed op de rebellenbewegingen in die regio zijn algemeen bekend en kennen hen een evidente verantwoordelijkheid toe.

Net zoals hen dat werd gezegd tijdens bilaterale contacten op alle niveau's, zal ik hen duidelijk maken dat de lopende schendingen van de mensenrechten in die regio onaanvaardbaar zijn voor België. Tevens zal ik hen verzoeken hun geallieerden in Congo tot de orde te roepen.

Ik verwacht veel van de komende gesprekken in Kigali en zal niet nalaten verslag uit te brengen zodra ik terug ben.

Mevrouw **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO) : Mijnheer de minister, samen met u verwachten wij veel van dit bezoek en wij hopen dat u zult terugkomen met een antwoord dat meer positief nieuws bevat dan totnogtoe het geval is.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.10 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 15.10 heures.*